

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مؤسسه کار و مائتین اجتماعی

۳۸۴

ساخت شمع های تزینی

۱۳۹۰

ساخت شمع های تزئینی / تدوین و تنظیم سازمان همیاری اشتغال دانش آموختگان
(جهاد دانشگاهی)

تهران: مؤسسه کار و تأمین اجتماعی، ۱۳۹۰

۷۷ ص. - مصور (رنگی)

موسسه کار و تأمین اجتماعی؛ ۳۸۴

۱۵۰۰۰ ریال: ۱-۱۴۰-۲۴۲-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰ فیپا

کسب و کار خانگی -- ایران -- مشاغل -- دستنامه ها -- شمع سازی --
راهنمای آموزشی

سازمان همیاری اشتغال دانش آموختگان

مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

۱۳۹۰ س/۱۵/۶۲/۳۸ HD

۲۵۱۶۸۳۲

۶۵۸/۷۸۲

عنوان کتاب: ساخت شمع های تزئینی

تدوین و تنظیم: سازمان همیاری اشتغال دانش آموختگان (جهاد دانشگاهی)

صاحب امتیاز: مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

لیتوگرافی چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات

شابک: ۱-۱۴۰-۲۴۲-۶۰۰-۹۷۸-۶۰۰

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ ریال

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۰

www.Lssi.ir

سایت مؤسسه کار و تأمین اجتماعی:

هرگونه بهره‌برداری و نقل قول مطالب، منوط به اجازه کتبی از مؤسسه کار و تأمین اجتماعی می‌باشد.

موسسه کار و تأمین اجتماعی: تهران، خیابان پاسداران، ابتدای اختیاریه جنوبی، کوچه آزاده، پلاک ۵

دورنگار: ۲۲۵۸۹۸۹۱

تلفن: ۲۲۵۶۲۷۳۳

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	۵
توصیف خدمات.....	۷
فرایند تولید محصول.....	۷
امکانات و تجهیزات مورد نیاز.....	۵۴
نیروی انسانی مورد نیاز.....	۵۵
سرمایه مورد نیاز.....	۵۶
تخصص و مهارت‌های مورد نیاز.....	۵۸
وضعیت بازار تولیدات.....	۵۸
شیوه بازاریابی و معرفی محصولات.....	۵۹
مخاطرات و آفت‌های این شغل و نحوه پیشگیری آنها.....	۷۲
توصیه‌هایی برای بهبود و توسعه شغلی.....	۷۴
سازمان‌ها و مراکزی که با این شغل مرتبط هستند.....	۷۵
معرفی مشاغل مرتبط و مکمل.....	۷۵
معرفی منابع آموزشی و تخصصی مورد نیاز.....	۷۶

پیشگفتار

در دنیای امروز که توسعه پایدار و کاهش فقر و محرومیت، دغدغهٔ کلیه دولت‌هاست نقش سیاست‌های اقتصادی در توسعه اشتغال پررنگتر می‌نماید. چرا که اشتغال و بیکاری به عنوان شاخصی مهم برای ارزیابی سیاست‌های کلان کشورها محسوب می‌شود. از این رو دولت‌ها می‌کوشند تا به طرق مختلف نرخ بیکاری را کاهش دهند. یکی از این راه‌ها توسعه مشاغل کوچک و متوسط به طور عام و توسعه مشاغل خانگی به طور خاص است که افزایش درآمد و ثروت جامعه را بدنبال دارد. زیرا هر قدر سطح اقتصاد خانوار در جریان اقتصادی کشور بهبود یابد، به همان میزان اقتصاد جامعه نیز رشد پیدا می‌کند، از سوی دیگر خویش‌فرمایی و یا کار در محیط خانه یکی از الگوهای اشتغال در هزاره سوم است که به مدد نرم‌افزارها و شبکه‌های ارتباطی و اطلاعاتی، شرایطی را فراهم آورده که می‌توان قرن حاضر را قرن توسعه و رونق مشاغل خانگی دانست.

کسب و کار خانگی هم اکنون با بهره‌برداری از امتیازاتی چون توسعه دانش و گسترش فناوری ارتباطات و اطلاعات، حیطه گسترده‌ای را در اکثر حوزه‌های اقتصادی به خود اختصاص داده و در زمره یکی از حیاتی‌ترین و ضروری‌ترین بخش‌های اقتصادی جوامع به شمار می‌رود. در کشور ما ایران نیز، کاهش نرخ بیکاری و ایجاد اشتغال از جمله اهداف و تکالیف تصریح شده در سند چشم‌انداز و قوانین پنج ساله توسعه کشور محسوب شده و به این منظور، رویکرد توسعه

مشاغل خانگی به دلیل برخورداری از پیامدهای مثبت و متعدد در حوزه‌های اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی مورد توجه مسئولین امر قرار گرفته است. مطابق قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، منظور از مشاغل یا کسب و کار خانگی، آن دسته از فعالیت‌هایی است که با تصویب ستاد سازماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، توسط عضو یا اعضای خانواده در فضای مسکونی در قالب یک طرح کسب و کار بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش واحدهای مسکونی شکل می‌گیرد و منجر به تولید خدمت و یا کالای قابل عرضه به بازار خارج از محیط مسکونی می‌گردد. اما علیرغم تجربه‌های مثبت و موفقیت‌های چشمگیر سایر کشورها چنین طرح‌هایی مستلزم زمینه‌ها و بسترهای لازم است تا منابع و سرمایه‌های کشور هدر نرود و بتواند برای افراد اشتغال و برای کشور آبادانی به همراه آورد. تحقق سیاست توسعه مشاغل خانگی در ایران در شکل صحیح آن، علاوه بر کارکردهای عمومی که همانند دیگر جوامع بر متغیرهای اقتصادی چون اشتغال و تولید داخلی و درآمد سرانه خواهد داشت در حوزه‌هایی همچون احیای فرهنگ کار در خانواده‌ها، جلب مشارکت مردم، تقویت ویژگی‌های کارآفرینی، ارتقاء شاخص‌های اقتصادی در سطوح خرد و کلان جامعه، اصلاح نظام تربیتی، بسترسازی حقوقی مناسب و تأثیر روانشناختی بر اعضای جامعه به ویژه زنان و کودکان نیز منشأ تأثیرات مثبت و قابل ملاحظه‌ای خواهد بود.

مشاغل خانگی، طیف وسیعی از مشاغل سنتی تا نوظهور را در بر می‌گیرد و راه‌اندازی یک کسب و کار خانگی علاوه بر مهارت خاص هر شغل، نیازمند برخورداری از مجموعه‌ای از مهارت‌های اساسی و پایه‌ای همچون مدیریت

منابع، مدیریت زمان، سازماندهی، مدیریت فردی و مهمتر از همه مهارت‌های بازاریابی می‌باشد و فراهم آوردن پیش شرط‌های اطلاعاتی، مهارتی و تجربه عملی، منجر به حصول بهره‌وری بیشتر و توسعه سرمایه‌های انسانی و اجتماعی خواهد بود. لذا توسعه فرصت‌های شغلی در این زمینه مستلزم همکاری بخش‌های مختلف می‌باشد.

در این راستا، مؤسسه کار و تأمین اجتماعی با همکاری صمیمانه سازمان همیاری اشتغال دانش‌آموختگان جهاد دانشگاهی اقدام به تهیه، تدوین و معرفی ۱۵۰ شغل خانگی نموده است.

هدف از این مهم، شناسایی و معرفی مشاغل خانگی به علاقمندان می‌باشد به گونه‌ای که مخاطبان با فرایند ارائه خدمات، نیروی انسانی، وضعیت بازار، مشاغل مرتبط و منابع آموزشی مورد نیاز بیش از پیش آشنا شوند. امید است تلاش‌های صورت گرفته، گامی مؤثر در جهت تشکیل بانک اطلاعاتی مشاغل خانگی محسوب شده و با الگوسازی مناسب، زمینه اشتغال جوانان میهن اسلامی را فراهم نماید.

دکتر محمدرضا سپهری

رئیس مؤسسه کار و تأمین اجتماعی

مقدمه

شمع‌سازی یک هنر جهانی است و جزو هنرهای بسیار قدیمی بشریت است. در واقع سابقه شغل پردرآمد شمع‌سازی به روزهای اول کشف روشنایی می‌رسد. اندکی چربی و یک رشته نخ یا الیاف جاذب روغن برای ساخت یک شمع کفایت می‌کند.

کاربرد شمع از قدیم‌الایام بسیار مرسوم بوده و هنوز مردم در بسیاری از مراسم مختلف خود در شادی و یا حتی سوگواری از آن استفاده می‌کنند. این مسأله میان اکثر ملل با فرهنگ‌ها و سنن و مذاهب گوناگون مشترک بوده است. به طور کلی شمع‌ها از جمله منابع نورزایی هستند که در مراسم و مجالس مختلف شامل رسمی، غیررسمی، شادی و سوگواری مورد استفاده قرار می‌گیرند.

با کشف برق و وفور انواع لامپ‌های روشنایی اکنون، شمع‌سازان باید به فکر استفاده از این ابزار روشنایی قدیمی در شکل و مدل‌های جدید باشند.

این هنر امروزه وسعت یافته و با تغییر و تحولاتی اساسی، به رقابت با دیگر هنرهای دستی برخاسته است و حاصل آن شاهکارهایی است که شما در فروشگاه‌ها دیده‌اید. در حال حاضر شمع‌سازی فانتری جزو پرمشتری‌ترین

شمع‌های موجود در بازار هستند. شمع‌هایی که داخل گلاس‌های شیشه‌ای جاده‌ی شده‌اند و اعماق دریا یا آسمان و یا کوه و دشت را در دل خود منعکس می‌کنند و یا شمع‌هایی که به شکل گل و میوه و... از وسایل تزئین منزل می‌باشند.

علاقمندان می‌توانند این کسب و کار پرارزش را در منزل انجام دهند و از این طریق نیز به اقتصاد خانواده کمک کنند و باری را از دوش خانواده بردارند.

توصیف خدمات

ذیلاً انواع شمع‌های قابل ساخت معرفی می‌گردد:

- ۱- شمع‌های قالبی
- ۲- شمع‌های دست ساز
- ۳- شمع‌های فانتزی
- ۴- شمع‌های مخصوص مراسم عروسی، تولد و...
- ۵- شمع‌های مایع
- ۶- شمع‌های پودری
- ۷- و...

فرایند تولید محصول

مواد و لوازم مورد نیاز

۱- پارافین

ماده اصلی شمع‌سازی پارافین است که ماده‌ای است سفید و نیمه شفاف که از روغن‌های سنگین نفت به دست می‌آید و در شکل‌های قالبی، پولکی، پودری، کریستال، گل، مایع، ژله‌ای و... در بازار موجود می‌باشد. پارافین درجات مختلفی از نظر نقطه ذوب دارد، به عنوان مثال پارافین مورد نیاز برای

ساخت شمع‌های قالبی باید نقطه ذوبی به میزان ۶۰ تا ۶۳ درجه سانتیگراد داشته باشد.

نکته: در فروشگاهها اغلب تنها سه نوع پارافین برای شمع‌سازی یافت می‌شود.

الف) پارافین قالبی (اسیددار) که بیشتر برای ساخت شمع‌های قالبی به کار می‌رود.

ب) پارافین کریستالی (بدون اسید) که به جهت انعطاف‌پذیر بودن آن برای ساخت شمع‌های دست ساز، بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ج) پارافین شیشه‌ای یا پزشکی

۲- اسید استئاریک (استئارین)

ماده‌ای است بیرنگ، بی‌بو و بی‌طعم که در اکثر چربی‌ها موجود است. کریستال‌های آن به شکل ورقه ورقه‌اند که در الکل و اتر داغ حل می‌شود و برای ساختن شمع و صابون به کار می‌رود. استئارین باعث استقامت شمع شده و موجب می‌شود که شمع دیرتر آب شود. در ضمن باعث می‌شود که شمع پس از خشک شدن کمی کوچکتر شده به راحتی از قالب خارج شود. ضمناً حلال خوبی برای رنگ به شمار می‌رود و باعث شفاف شدن آن می‌شود. اگر مقدار استئارین بیشتر از حد معمول باشد، شمع، حالت صابونی به خود می‌گیرد.

اسید استئاریک (استئارین): که جهت کمک به استحکام بیشتر پارافین به آن اضافه می‌شود. در ضمن طول مدت سوخت را نیز افزایش می‌دهد.

در شمع‌های قالبی، میزان اسید استئاریک مورد نیاز برای ۴۵۴ گرم پارافین دو تا پنج قاشق غذاخوری است (در واقع برای هریک کیلوگرم پارافین ۱۰۰ گرم مورد نیاز است)

۳- فتیله

فتیله، که انواع مختلف دارد: فتیله قیطانی، سیمی و نخ پرک، جنس فتیله معمولاً کتان است که در اندازه‌ها و ضخامت‌های گوناگون وجود دارد. اندازه فتیله بستگی به قطر شمع دارد و با نازک و یا کلفت شدن ضخامت شمع، اندازه فتیله نیز تغییر می‌کند. هر میزان که شمع بزرگتر باشد به همان نسبت باید از فتیله قطورتری استفاده کنید زیرا فتیله‌های خیلی نازک باعث می‌شوند شمع، چکه کرده و در کنار فتیله، سوراخی ایجاد می‌شود در نتیجه فتیله روشن، توسط پارافین مذاب خاموش می‌شود.

۴- قالب

قالب‌ها انواع و اقسام گوناگونی دارند و جنس آنها اغلب فلزی، پلاستیکی و شیشه‌ای است. بهترین نوع قالب برای شمع‌سازی قالب‌های شیشه‌ای هستند. شمع‌هایی که توسط قالب‌های شیشه‌ای ساخته می‌شوند صاف،

صیقلی و شفاف هستند به شرطی که با احتیاط با این قالب‌ها کار کنید. در ضمن، شما می‌توانید از ظروف و لوازمی که در منزل موجود است، مانند انواع لیوان‌ها، شکلات خوری‌ها و... به جای قالب استفاده کنید. قالب‌ها انواع مختلف دارند. اکثر قالب‌هایی که در بازار یافت می‌شوند عبارتند از:

- قالب حیوانات
- مربع و مکعب‌ها
- تخم‌مرغ‌ها
- ماهی
- گل‌ها
- میوه‌ها
- ماه و ستاره
- ستون‌های استوانه‌ای تو خالی
- هرم‌ها
- سبزیجات

نکته: از قالبی که دهانه آن باریکتر از قسمت انتهایی ظرف باشد، استفاده نکنید، زیرا شمع پس از سرد شدن از قالب بیرون نخواهد آمد. مگر آن که شمع‌ها را در همان ظرف روشن نموده و از نمای ظرف به همراه شمع لذت ببرید.

ضمناً سعی کنید قالب‌های انتخابی درزی نداشته باشد زیرا شکل درز به شمع نیز منتقل می‌شود.

۵- رنگ مخصوص شمع‌سازی

رنگ که شامل رنگ شمع، رنگ روغنی، رنگ صنعتی و یا رنگ پارچه است.

۶- ظرف مخصوص ذوب کردن پارافین

۷- تیغ موکت بری یا چاقو

۸- ورق موم: موم عسل که برای نرمتر و شکل پذیرتر کردن پارافین به کار می‌رود، در ضمن از دود کردن شمع نیز جلوگیری می‌کند

۹- چسب کاغذی

۱۰- افشانه سیلیکون

۱۱- گلیسیرین

۱۲- قلاب یا میله بلند

۱۳- قلم مو

۱۴- براکس

برای نسوز کردن فتیله به کار می‌رود. به این ترتیب که ۱ استکان آب جوش را با ۱ قاشق چای خوری براکس و ۱ قاشق چای خوری نمک مخلوط

کرده و می‌گذاریم ۵ دقیقه بجوشد. سپس فتیله را صاف روی یک سطح صاف قرار می‌دهیم تا خشک شود.

طریقه دیگر، استفاده از موم عسل است؛ به این ترتیب که موم را روی بخار ذوب کرده، فتیله را ۵ دقیقه در آن قرار می‌دهیم و سپس به طریق بالا آن را خشک می‌کنیم.

۱۵- عطر شمع

برای خوشبو بودن شمع در هنگام سوختن به کار می‌رود. عطر شمع را هنگامی که می‌خواهید پارافین ذوب شده را در قالب بریزید به آن اضافه

کنید. عطر شمع در انواع گوناگون وجود دارد، مثل عطرهاى مایع، عطرهاى گوناگون طبیعى و مومهاى جامد معطر که به صورت آماده در بازار به فروش مى‌رسد.

۱۶- طلق مخصوص نگه دارنده فتيله

۱۷- چشم متحرک

۱۸- رنگ

از رنگ مخصوص شمع‌سازى استفاده مى‌شود که در رنگ‌هاى گوناگون وجود دارد. همیشه از رنگ به مقدار کم استفاده کنید. زیرا اگر رنگ زیاد به کار ببرید شمع شما خوب نمى‌سوزد.

از قلاب یا میله برای نگه داشتن سر فتيله بر روی قالب استفاده مى‌شود؛ به این صورت که سر فتيله را به قلاب گره زده و روی قالب مى‌گذاریم.

۱۹- پودر صدفی (طلایی یا نقره‌ای)

۲۰- روبان

۲۱- وسایل تزئینی

۲۲- روغن مایع و یا روغن زیتون جهت چرب کردن قالب‌ها

۲۳- ظرف مخصوص ذوب کردن شمع

برای ذوب کردن پارافین مى‌توانید از ۲ قابلمه که یکی کوچکتر از دیگری باشد استفاده کنید؛ به این ترتیب که در قابلمه بزرگتر مقداری آب

بریزید، سپس قابلمه کوچکتر را داخل آن بگذارید بعد پارافین را داخل آن بریزید و قابلمه بزرگتر را روی حرارت قرار دهید. سپس صبر کنید تا پارافین ذوب شود.

۲۴- تیغ موکت بری یا چاقو

از این تیغ در روش‌های متعددی می‌توانید استفاده نمایید. زمانی که دارید شمع می‌سازید، برای بریدن فتیله در طول مناسب و بریدن ورقه‌های موم عسل و زمانی که دارید یک طرح یا استنسیل درست می‌کند می‌توانید از این تیغ مانند یک قیچی تیز استفاه نمایید. همیشه سعی کنید که از تیغه تیز استفاده کنید و مواظب باشد که دستتان را نبرید. برای جدا کردن زایده‌های شمع و نیز برای برش دادن شمع‌هایی که بدون قالب تهیه می‌شوند، مثل شمع ماکارونی، شمع کویسم و غیره از تیغ موکت بری یا چاقو استفاده کنید.

۲۵- افشانه سیلیکون

از وسایل مورد نیاز شمع‌سازی است که باعث می‌شود شمع به راحتی از قالب جدا شود. در صورت دسترسی نداشتن به اسپری سیلیکون می‌توانید از مقداری روغن مایع استفاده کنید.

۲۶- چسب کاغذی

از چسب کاغذی برای ثابت نگه داشتن فتیله در ته قالب و پوشاندن درزهای احتمالی قالب استفاده می‌شود تا پارافین ذوب شده از منافذ قالب بیرون نریزد.

۲۷- رنگ‌های شب نما یا فلورسنت

این رنگ‌ها به صورت پودر در بازار موجود بوده و در شمع‌های پودری، پولکی و بعضی از انواع کویسم مورد استفاده است.

ترکیب و ساخت رنگ‌ها

رنگ‌های اصلی: آبی - قرمز - زرد

ترکیب رنگ‌ها

۱- نارنجی + زرد = خردلی

۲- آبی + قرمز = بنفش

۳- سیاه + نارنجی = قهوه‌ای

۴- زرد + قرمز = نارنجی

۵- سیاه + سفید = خاکستری

۶- آبی + زرد = سبز

۷- سیاه + زرد = قهوه‌ای مایل به سبز

۸- سفید+ قرمز= صورتی

۹- سفید+ آبی تیره= آبی روشن

۱۰- سیاه+ قرمز= قرمز تیره

۱۱- سفید+ زرد تیره= زرد روشن

۱۲- سیاه + آبی = آبی تیره

۱۳- قرمز+ صورتی سیر= زرشکی

۱۴- قرمز+ بنفش= بنفش مایل به صورتی

۱۵- زرد+ سفید= لیمویی

۱۶- رنگ‌های روشن

رنگ اصلی + سفید

۱۷- رنگ‌های تیره

رنگ اصلی+ سیاه

رنگ‌ها و شمع‌سازی

رنگ‌ها اجازه می‌دهند که موم در یک طیف پهناور رنگ‌ها تقسیم شود

رنگ می‌تواند یک شمع را بسیار جذاب جلوه دهد. برای رنگ تیره‌تر می‌توانید

از رنگ بیشتری استفاده کنید و رنگ را به اندازه‌ای اضافه کنید تا رنگ مورد

نظر شما به دست آید. در این جا مداد شمعی توصیه نمی‌شود زیرا رنگ

دانه‌های مداد شمعی فتیله را مسدود می‌کند و از خوب سوختن شمع جلوگیری می‌نماید. مقدار مصرف رنگ بستگی به میزان سایه رنگ مورد نظر دارد. همیشه رنگ را با ریختن کمی از موم رنگ شده بر روی یک تکه کاغذ مومی آزمایش کنید و بگذارید تا سرد شود. رنگ باید کمی روشن‌تر از رنگ شمعی که در خاتمه خواهید داشت باشد. همیشه رنگ را به تدریج بالا ببرید و رنگ را از درجه روشن به درجه تیره بسازید.

دقت کنید وقتی از انواع رنگ‌ها استفاده می‌کنید لباس و بعضی از وسایل پلاستیکی مورد استفاده شما ممکن است برای همیشه رنگی شوند هیچوقت از مقدار رنگ زیاد در ترکیبات خود استفاده نکنید.

- چند نکته درباره رنگ‌ها

۱. زمانی که می‌خواهید شمعی مشکی بسازید از موم شفاف استفاده نکنید. از تکه‌های قدیمی موم استفاده کنید و به اندازه مورد نیاز رنگ مشکی اضافه نمایید. مقدار زیاد رنگ مشکی می‌تواند کیفیت سوختن شمع را تغییر دهید.

۲. موم‌هایی را که محتوی رنگ‌های آبی یا دیگر رنگ‌هایی که محتوی آبی از قبیل سبز یا ارغوانی می‌باشند را دوباره گرم نکنید زیرا حرارت زیاد باعث می‌شود رنگ حین حرارت یک مرتبه یا بعد از مدت کوتاهی تغییر رنگ دهد.

۳. در ترکیبات خود رنگ زیاد استفاده نکنید. موم زیاد رنگ شده باعث می‌شود وقتی شمع را روشن کنید خوب شعله‌ور نشود.

افزودن عطر به موم در شمع‌سازی

عطرهای موم، مخصوص اضافه کردن به موم‌های ساخته شده‌اند. شما اغلب می‌توانید کمی از روغن‌های معطر استفاده نمائید ولی همه آنها زمانی که شمع می‌سوزد بوی معطری پخش نمی‌کنند و زمانی که موم ذوب شد چند قطره اضافه نمائید. اما همیشه مواظب باشید که زیاد اضافه نکنید.

انواع عطرهای شمع‌سازی

عطرها را ممکن است به خاطر این به موم شمع اضافه کنید که وقتی شمع را روشن می‌کنید بوی معطری دهد. بعد از این که موم به درجه ذوب کافی برای ریختن داخل ظرف رسید و آن را از روی حرارت بر می‌دارید عطر مورد نظر را اضافه کنید و خوب هم بزنید. عطر را برای این در خاتمه اضافه می‌کنیم که تا حد امکان از تبخیر شدن آن جلوگیری شود. دقت کنید که از اندازه معمولی بیشتر عطر اضافه نکنید چون باعث ابری شدن یا سوراخ شدن شمع می‌شود و جدا کردن شمع را از قالب مشکل می‌کند.

- مربع‌های معطر جامد موم

در انواع عطرها موجود است و مربع معطر را می‌توانید در موم ذوب شده قرار دهید.

- عطرها ی مایع

قسمت اصلی عطر باید روغن باشد چون روغن تنها چیزی است که سازگاری با موم شمع دارد. بنابراین اگر از عطر استفاده می‌کنید دقت کنید که رکن اصلی آن روغن باشد و الکل نباشد و همیشه مقدار کمی از آن را در موم استفاده نمائید.

(حدود ۳ تا ۵ قطره) عطر در ۴۵۰ گرم موم

- علف‌های طبیعی

می‌توانید از خشک شده یا تازه آنها استفاده نمائید. عطرها ی طبیعی روح و جان انسان را پاک می‌کنند. شمع‌ها را با عطر طبیعی بسازید و علف‌های تازه را در موم ذوب شده، هم بزنید و درجه حرارت دماسنج را تا ۱۸۰ درجه فارنهایت به مدت ۴۵ دقیقه نگه دارید و سپس با استفاده از یک کفگیر مشبک، علف‌ها را بردارید (اگر علف‌ها در این مرحله در موم باقی بمانند وقتی شمع را درست کردید آنها در ته شمع ته‌نشین می‌شوند. اغلب علف‌ها وقتی شمع را روشن کنید قابل اشتعال می‌شوند).

شمع‌های مورد نظر خود را طبق توضیحات داده شده درست کنید، و هنر و سلیقه خود را در معرض نمایش قرار دهید.

- عطرها طبیعی شمع‌ها

ادویه مخصوص، دارچین، میخک، اکالیپتوس، گل یاس، اسطوخودوس،

کاج، رز

- تسکین اعصاب و روان به وسیله عطرها

استفاده لازم از روغن‌های معطر به بالانس بودن تعادل بدن انسان

کمک می‌کند و با طبیعت توازن خاصی دارد.

این نوع روغن‌ها را از عصاره گیاهان، درختان، گل‌ها، دانه‌ها، ریشه‌ها و

علف‌ها تهیه می‌کنند. این نوع روغن‌ها شامل دوام و قدرت لازم گیاهان

می‌باشند. وقتی که این روغن‌ها مخلوط شدند یک فراورده عالی و لذت‌بخش

تولید می‌شود. این روغن‌ها را باید به مقدار خیلی کم استفاده نمائید.

- چند نکته برای روغن‌های ضروری

۱. دقت کنید که این روغن‌ها یا بخارشان داخل چشم شما نشود. اگر این

اتفاق افتاد، چشم‌ها را با آب سرد خوب بشوئید.

۲. وقتی که از این روغن‌ها استفاده می‌کنید، الکل مصرف نکنید.

۳. اگر باردار هستید وقتی از این روغن‌ها می‌خواهید استفاده نمائید دقت

و توجه کامل را انجام دهید.

۴. اگر دارو مصرف می‌کنید از این روغن‌ها استفاده نکنید.
۵. این روغن‌ها را دور از دسترس بچه‌ها و دید افراد نگهداری نمائید.
۶. این روغن‌ها را در محلی تاریک نگهداری نمائید. چون نور و اکسیژن باعث سریع فاسد شدن آنها می‌شوند.

انواع سخت‌کننده‌های موم

کریستال‌های تیره‌کننده و شفاف‌کننده مانند سخت‌کننده‌های موم عمل می‌کنند. هر دو نوع کریستال نقطه ذوب خیلی بالائی دارند (حدود ۲۰۰ درجه فارنهایت) و ابتدا باید با دقت در یک ظرف کوچک با کمی موم روی حرارت مستقیم قبل از این که در ماهی‌تابه بزرگ بریزید آن را ذوب کنید. برای هر ۴۵۰ گرم موم ۱ قاشق چایخوری کریستال لازم است. هر دو نوع کریستال زمان سوخت شمع را افزایش داده و در خاتمه شمعی شفاف به دست می‌آید. کریستال تیره‌کننده موم را سفید، رنگ را هم خیلی روشن، و در خاتمه شمع را هم براق می‌کند.

کریستال شفاف‌کننده کمک به حفظ شفافیت طبیعی موم می‌کند و همچنین کمک می‌کند که رنگ شفاف باقی بماند. کریستال شفاف‌کننده همیشه برای ساخت شمع‌های بزرگ که برای جشن‌ها می‌سازید استفاده می‌شود.

رنگ کردن موم در تهیه شمع

رنگ کردن موم‌ها خیلی شبیه به مخلوط کردن رنگ می‌باشد، اگر شما دارید موم را با بیشتر از یک نوع رنگ می‌سازید، رنگ را به تدریج بسازید. بعضی از رنگ‌ها از رنگ‌های دیگر به اثر نهائی نزدیکتر می‌باشند و این ایده خوبی است که مادامی که دارید موم را ذوب می‌کنید چند قطره از موم را روی یک کاغذ روغنی قرار دهید طوری که وقتی آن خشک شد بتوانید رنگ آن را امتحان کنید تا رنگ دلخواه را به دست آورید.

روش ذوب کردن موم شمع‌سازی

ذوب کردن موم تقریباً از ۱ تا ۴ ساعت طول می‌کشد و بستگی به اندازه ظرف مورد نظر و درجه حرارت دارد.

- مواد و وسایل لازم

دو عدد ظرف یکی بزرگتر برای جوش آوردن آب و دیگری کوچک برای ذوب کردن موم که داخل ظرف اول قرار می‌گیرد، چکش، اجاق خوراک‌پزی یا هر وسیله گرم کننده دیگر، قالب، یا ظرف مورد نظر برای شمع، بیج‌گوشتی، دماسنج، آب

- روش کار

۱. مقدار مومی را که برای (قالب، ظرف شمع) لازم دارید به این ترتیب اندازه بگیرید، قالب یا ظرف مورد نظر را پر از آب کنید و آن را اندازه بگیرید. سپس ظرف را خالی کنید و خوب خشک کنید.

۲. موم را به وسیله چکش و پیچ‌گوشتی به تکه‌های کوچک خرد کنید.

۳. تکه‌های موم را داخل ظرف کوچکتر که برای ذوب موم در نظر گرفته‌اید قرار دهید.

۴. ظرف زیری را از آب پر کنید (طوری که وقتی ظرف دوم را داخل آن قرار می‌دهید تا نیمه بدنه آن را از آب گیرد)

۵. ظرف را روی حرارت قرار دهید و دقت کنید که آب ظرف تمام نشود. دماسنج را داخل ظرفی که موم را در آن ذوب می‌کنید قرار دهید و دقت کنید که دماسنج با ته ظرف تماس نداشته باشد.

۶. درجه حرارت را به حد متوسط آورید و اگر آب شروع به تند و سریع جوشیدن کرد درجه حرارت را کم کنید تا به آرامی بجوشد و آب به داخل ظرفی که موم را در آن ذوب می‌کنید پاشیده نشود. دقت کنید حرارت را زیاد کم نکنید چون در این صورت دقیق نگه داشتن درجه دماسنج برای شما دشوار می‌باشد.

۷. بعد از اینکه موم ذوب شد و درجه دما سنج به حد مطلوب رسید، (اگر لازم است) سفت‌کننده را اضافه کنید و رنگ، و عطر را هم اضافه کنید. و با اضافه کردن این عناصر ممکن است که درجه حرارت پائین آید، دقت کنید که حرارت موم را به درجه مورد نظر برگردانید.

۸. شمع مورد نظر خود را درست کنید، قسمت ساخت شمع‌ها را ببینید و روش ساخت شمع‌ها را طبق توضیحات داده شده هر شمع بکار ببرید.

سه نمونه از افزایشده‌های موم

۱- لاستر کریستال: این افزایشده کیفیت خوب و مفیدی دارد، این ترکیب موم را سخت می‌کند، آن را در زمان حرارت دادن شمع با بالا بردن نقطه ذوب اضافه نمایید، موم را شفاف و براق می‌کند و رنگ‌ها را درخشانده جلوه می‌دهد و این ترکیب در بعضی شمع‌ها می‌تواند جایگزین اسیداستتاریک شود. مقدار اضافه کردن این ترکیب به میزان یک قاشق سوپخوری به ۴۵۴ گرم موم می‌باشد.

۲- کریستال شفاف: این ترکیب اغلب نقطه ذوب موم را بالا می‌برد، بنابراین برای سخت شدن در زمان حرارت دادن شمع اضافه کنید. این ترکیب اغلب رنگ‌ها را روشن می‌کند و حباب‌ها را از سطح موم از بین می‌برد، و این ترکیب از افزایشده‌های دیگر شفاف‌تر است. مقدار اضافه کردن این ترکیب به میزان یک قاشق سوپخوری در ۴۵۴ گرم موم می‌باشد. اگر

برای شمع‌هایی که با غوطه‌ور کردن فتیله در موم می‌سازید مقدار ۲۰۰ گرم کریستال شفاف در ۴۵۴ گرم موم استفاده نمائید شمع شما بدون اشک می‌باشد.

۳- موم‌های میکرو کریستال: این موم‌ها در شمع‌سازی بسیار مهم می‌باشند. ترکیبات کریستال خالص‌شان کدری پارافین را جدا می‌کنند و موم را بیشتر قابل انعطاف می‌کند و اگر به جا استفاده شوند افزایش بسیار خوب و مفیدی می‌باشند و هر کدام یک کیفیت مخصوصی به موم می‌دهند. شما این موم‌ها را از سوپر مارکت‌ها و فروشگاه‌های مخصوص لوازم شمع‌سازی می‌توانید خریداری کنید و هنگام خرید دقت کنید که نوع مرغوب و مطابق با سلیقه خود را بخرید.

مراحل ساخت انواع شمع‌های ساده

وسایل لازم:

- پارافین
- رنگ مخصوص شمع
- فتیله
- قالب در اشکال مختلف (قالب‌های یک تکه یا دو تکه)

مراحل انجام کار:

- ۱- پارافین را در ظرف‌های مخصوص آن ذوب نمایید.
- ۲- وقتی که پارافین کاملاً حل شد، مقداری رنگ دلخواه به آن اضافه کنید.
- ۳- قالب را بوسیله روغن مایع کاملاً چرب کنید.
- ۴- قالب را فتیله‌گذاری کنید.

طریقه آماده کردن فتیله

طریقه آماده کردن فتیله به این ترتیب است که فتیله را ۵ دقیقه در پارافین ذوب شده قرار دهید. سپس آن را از ظرف خارج کرده و به صورت صاف روی یک کاغذ روزنامه یا یک ظرف مسطح بگذارید تا خشک شود.

طریقه فتیله‌گذاری در قالب‌های دو تکه

- ابتدا قالب را از هم جدا کرده، یک سرفتیله را به قالب گره بزنید و در ته قالب قرار دهید. سر دیگر فتیله را با چسب کاغذی محکم به سر قالب بچسبانید.

- نیمه دیگر قالب را روی آن قرار دهید و دور درزها را کاملاً چسب کاغذی بچسبانید.

- پارافین مذاب را در قالب بریزید.

- اگر احتمالاً پارافین از درزهای قالب بیرون زد، قالب را فوراً در آب سرد قرار دهید به طوری که آب وارد پارافین نشود.

طریقه فتیله‌گذاری در قالب‌های یک تکه

- یک سر فتیله را به قلاب گره بزنید و سر دیگر فتیله را از سوراخ ته قالب عبور دهید و با چسب کاغذی در جای خود ثابت کنید.
- پارافین مذاب را داخل قالب بریزید.

طریقه فتیله‌گذاری در قالب‌های بدون سوراخ

- یک سر فتیله را به یک جسم نسبتاً سنگین مثل مهره گره بزنید.
- سر دیگر فتیله را به قلاب متصل کنید.
- فتیله را وسط قالب قرار دهید.
- پارافین مذاب را داخل قالب بریزید.

طریقه فتیله‌گذاری در شمع‌های مایع

- به اندازه ۴ سانت، فتیله را از سوراخی که در وسط طلق ایجاد کرده‌اید عبور دهید.
- طلق را روی پارافین مایع قرار دهید.

طریقه فتیله‌گذاری در شمع کوچک و کم عمق

- یک قالب یا میله باریکی را داغ کرده و در مرکز شمع فرو کنید.

- فتیله را به طول ۳ یا ۴ سانتیمتر بریده در سوراخ ایجاد شده قرار دهید.

۵- پارافین مذاب را درون قالب بریزید و بگذارید کاملاً سرد شود. (در

قالب‌های یک تکه، فتیله‌گذاری در پایان کار انجام می‌شود.) برای سرعت

بخشیدن به فرایند جامد شدن شمع می‌توانید قالب را برای چند دقیقه درون

یخچال قرار دهید.

۶- شمع را از قالب جدا کنید.

توجه: برای شروع کار رعایت مواد زیر لازم است:

۱- قبل از شروع، روی سطح کار را با روزنامه بپوشانید تا اطرافتان کثیف

نشود.

۲- تمام وسایل لازم را از قبل تهیه کرده و کنار دست خود قرار دهید.

۳- برای تمیز کردن ظرف پارافین، نیاز به شستن آن ندارید، بلکه می‌توانید

بلافاصله بعد از استفاده، آن را با یک دستمال و یا پنبه پاک کنید.

۴- قبل از این که پارافین داخل قالب کاملاً سرد شود یک گودی اطراف

فتیله به وجود می‌آید. این گودی را دوباره با پارافین مذاب پر کنید و

بگذارید سرد شود.

۵- دقت داشته باشید که هنگام ذوب کردن پارافین، آب به داخل ظرف نفوذ نکند.

۶- قالبی که برای شمع‌سازی استفاده می‌کنید، باید صاف و صیقلی و بدون خراش باشد، در ضمن در قالب‌های یک تکه، سرقالب باید کوچک‌تر از ته آن باشد تا شمع پس از سرد شدن به راحتی از قالب جدا شود.

۷- برای سرد کردن پارافین، هیچ‌گاه آن را در فریزر قرار ندهید، چون شمع شما پس از سرد شدن ترک می‌خورد، ولی می‌توانید آن را در جای خنک و یا در طبقه پائین یخچال قرار دهید.

۸- برای تهیه شمع‌های شناور، باید از قالب‌هایی استفاده کنید که قسمت انتهایی آن باریک‌تر از سرقالب باشد، در غیر این صورت شمع روی آب شناور نمی‌ماند و در ته ظرف فرو می‌رود. (قالب‌های شیرینی برای تهیه این شمع مناسب‌تر است)

۹- خرده‌ها و زایده‌های پارافین را دور نریزید. آنها را در کیسه‌ای برای ساختن شمع‌های چهل تکه نگه‌داری کنید.

۱۰- در قالب‌های یک تکه، سر قالب باید کوچکتر از ته آن باشد تا شمع به راحتی از آن خارج شود.

۱۱- چنانچه قالب شما به شکلی است که به راحتی روی زمین قرار نمی‌گیرد (مثل قالب‌های مخروطی، ستاره‌ای و...)، قبل از ریختن

پارافین، آن را روی یک تکه اسفنج یا یک ظرف پر از شن قرار دهید تا به صورت عمودی و ثابت بماند.

۱۲- چنانچه شمع به راحتی از قالب جدا نشود، آن را مدت بیشتری در یخچال قرار دهید.

۱۳- برای این که کف شمع صاف و یکدست شود، آن را ته یک ظرف داغ بکشید تا کاملاً صاف شود.

۱۴- در تهیه شمع‌های مایع، چنانچه به پارافین مایع دسترسی نداشتید می‌توانید از روغن مایع استفاده کنید.

۱۵- دمای پارافین در قالب‌های مختلف متفاوت است. در قالب طلقی و شیشه‌ای، دمای پارافین باید به حدی باشد که قالب حالت اصلی خود را از دست ندهد؛ یعنی پارافین باید مقداری از گرمای خود را از دست داده باشد.

● درجه حرارت مناسب ذوب موم برای قالب‌ها با الیاف مختلف

(درجه حرارت بر حسب فارنهایت می‌باشد)

▪ قالب اکرولیک = ۱۸۰ تا ۲۱۰ درجه

▪ قالب پلاستیک = ۱۶۰ درجه

▪ قالب گلی = ۱۸۰ تا ۲۱۰ درجه

- شمع‌هایی که غوطه‌ور می‌کنید = ۱۵۵ تا ۱۶۰ درجه
- قالب شیشه‌ای = ۱۷۰ تا ۲۰۰ درجه
- قالب فلزی = ۱۸۰ تا ۲۱۰ درجه
- قالب گچی = ۱۶۰ تا ۱۸۰ درجه
- قالب لاستیکی = ۱۶۰ تا ۱۸۰ درجه
- شمع‌های شنی (بدون شن) = ۱۵۵ تا ۱۶۰ درجه
- شمع‌های شنی (با شن) = ۲۷۰ تا ۲۸۰ درجه
- قالب‌های پاره‌شدنی = ۱۶۰ درجه

مراحل تولید چند شمع

- شمع شناور

مواد و وسایل لازم:

۱. پارافین قالبی

۲. فتیله

۳. رنگ مخصوص شمع

۴. قالب شیرینی

۵. اسید استارین

۶. ظرف مخصوص ذوب کردن پارافین

۷. قلاب یا میله فلزی

طرز تهیه:

ظرف مخصوص ذوب کردن:

- برای ذوب کردن پارافین می‌توانید از ۲ قابلمه که یکی کوچکتر از دیگری باشد، استفاده کنید. به این ترتیب که در قابلمه بزرگتر مقداری آب بریزید، سپس ظرف کوچکتر را که بهتر است از نوع دسته‌دار باشد (مانند ظرف شیرجوش)، داخل آن بگذارید، تکه‌ای از پارافین را داخل آن بریزید و قابلمه بزرگتر را روی حرارت قرار دهید، سپس صبر کنید تا پارافین ذوب شود. در ضمن خوب دقت کنید که آب داخل ظرف پارافین نریزد.
  - پس از ذوب شدن پارافین، مقداری رنگ مخصوص شمع به آن بیفزایید تا خوب در آن حل شود.
  - اسید استارین را به آن بیفزایید. استفاده از اسید استارین باعث می‌شود که شمع، هنگام سوختن دیرتر آب شود و باعث استقامت شمع می‌شود. در ضمن باعث می‌شود که شمع پس از سرد شدن، کمی کوچکتر شده و به راحتی از قالب جدا شود. در ضمن حلال خوبی برای رنگ است و باعث شفاف شدن آن نیز می‌گردد.
- برای هر یک کیلو پارافین، ۳۵۰ گرم استارین لازم است.

- تعداد ۳ یا ۴ عدد قالب را در ظرفی مانند بشقاب یا سینی بگذارید تا جابه‌جائی آن راحت‌تر انجام بگیرد.
- پارافین را به آرامی داخل قالب‌ها بریزید و آن را در یخچال قرار دهید و بگذارید تا سرد شود.
- قبل از این‌که پارافین داخل قالب به طور کامل سرد شد، یک گودی در مرکز شمع به وجود می‌آید، این گودی را دوباره با پارافین مذاب پر کنید و بگذارید تا سرد شود.
- چنانچه شمع پس از سرد شدن به راحتی از قالب جدا نشد، آن را به مدت بیشتری در یخچال بگذارید.
- شمع را از قالب جدا کنید و یک قلاب یا میله نازک را روی حرارت، داغ کرده و به آرامی در مرکز شمع فرو ببرید.
- فتیله را کمی بزرگتر از قالب بریده و آن را در سوراخ ایجاد شده قرار دهید.
- در پایان ظرف مورد نظر را پر از آب کرده و شمع را به آرامی روی آن بگذارید تا به حالت شناور روی آب قرار گیرد. (مراقب باشید که آب روی شمع را نگیرد)

- گلوله‌های برفی آتشین

مواد و وسایل لازم:

- پارافین جامد سفید، ۵۰۰ گرم
- اسید استئارین (۲۰ درصد میزان پارافین)، ۱۰۰ گرم
- قالب کروی شکل
- فتیله
- قابلمه کوچک، یک عدد
- کاسه، یک عدد

طرز ساخت:

- ۱- پارافین را به همراه اسید استئارین در کاسه‌ای بریزید و با روش حرارت غیرمستقیم (بن ماری) ذوب کنید؛ سپس فتیله را در قسمت مرکزی قالب قرار دهید و پارافین ذوب شده را داخل قالب بریزید.

قالب را در جای خنک و یا در دمای معمولی اتاق به اندازه‌ای قرار دهید که کاملاً سفت شده و براحتی از آن جدا شود. حالا یک شمع کروی سفیدرنگ دارید.

نکته: برای ذوب کردن پارافین با روش حرارت غیرمستقیم (بن‌ماری)، کافی است در قابلمه‌ای مقداری آب ریخته و روی شعله اجاق‌گاز قرار داده؛ سپس کاسه حاوی پارافین و اسید استئارین را روی دهانه قابلمه قرار دهید. به این ترتیب در اثر حرارت ناشی از بخار آب، مخلوط پارافین و اسید استئارین نیز ذوب می‌شود.

۲- پارافین در ظرف‌های گرد ریخته تا شکل بگیرند.

برای اینکه شمع‌ها حالت گلوله‌های برفی به خود بگیرند، پارافین و اسید استئارین باقیمانده از ساخت شمع را در کاسه‌ای از جنس آلومینیوم ریخته و روی حرارت ملایم اجاق‌گاز ذوب کنید، سپس کاسه را از روی اجاق‌گاز بردارید و در کناری بگذارید تا پارافین کمی سرد شود.

۳- پیش از اینکه پارافین در معرض هوای اتاق کاملاً سفت شود، با یک دست شمع گلوله‌ای را گرفته و با دست دیگر پارافین نیمه جامد را با چنگال روی سطح شمع بمالید.

نکته: پیش از برداشتن پارافین، با نوک چنگال، سطح پارافین را بریده بریده کنید. استفاده از چنگال نیز برای همین است زیرا به این صورت، فرم برف بیشتر تداعی می‌شود.

۴- بعد از اینکه سطوح روی شمع با پارافین پوشیده شد، آن را روی سینی یا ظرف آلومینیومی یکبار مصرف قرار داده و کف و قسمت‌های زیرین را نیز با پارافین زده‌شده پوشش دهید.

پس از اینکه از پوشش تمام سطوح شمع با پارافین مطمئن شدید، آن را به همراه سینی در جای سردی قرار دهید تا پارافین سفت شده و شمع‌های برفی آماده شود. حالا آنها را به صورت تکی در ظرف‌های مختلف قرار داده یا به صورت مجموعه‌ای در کنار هم داخل ظرفی بچینید و فتیله آنها را روشن کنید.

- شمع ژله‌ای

مواد و وسایل لازم:

- پارافین ژله‌ای

- فتیله

- عروسک یا وسایل تزئینی

- مهره

- سنگ ریزه‌های تزئینی

مراحل انجام کار:

۱- مقداری پارافین جامد را در یک ظرف گود بریزید و با حرارت خیلی کم پارافین را ذوب کنید. فتیله را داخل پارافین بجوشانید تا هوای داخل فتیله خارج شود.

۲- یک سر فتیله را به یک جسم سنگین مثل مهره گره بزنید و به وسیله یک قلاب، در مرکز لیوان قرار دهید.

۳- کف لیوان را مقداری سنگ ریزه بریزید، به طوری که روی مهره را بپوشاند. در این مرحله می‌توانید داخل لیوان را تزئین کنید. (با عروسک یا وسایل تزئینی دیگر)

۴- مقدار دیگری از پارافین را روی حرارت خیلی کم ذوب کرده و به آرامی داخل لیوان بریزید.

نکته:

۱- برای به دست آوردن حباب کمتر، لیوان را به آرامی پر کنید.

۲- هرگز به شمع آب اضافه نکنید، زیرا باعث کدر شدن آن می‌شود.

- شمع پودری

طریقه رنگ کردن پارافین پولکی و پودری

پارافین را در یک کیسه فریزر ریخته و به میزان لازم از رنگ‌های شب نما یا فلورسنت به آن اضافه کنید و مرتب کیسه را تکان دهید تا پارافین رنگ بگیرد.

مواد و وسایل لازم:

- پارافین پودری

- رنگ شب نما یا فلورسنت

مراحل انجام کار:

- ۱- پارافین پودری را به رنگ‌های دلخواه در آورید و به صورت لایه لایه در ظرف مورد نظر بریزید.
- ۲- یک قلاب یا یک میله فلزی را درون ظرف حاوی پارافین فرو برده و بیرون آورید تا شکل دلخواه شما به وجود آید.

- شمع بستنی

مواد و وسایل لازم:

- پارافین

- فتیله

- رنگ مخصوص شمع (زرد، قهوه‌ای)

- خلال بادام و پسته

- چتر تزئینی

- قاشق تزئینی

مراحل انجام کار:

۱- پارافین مذاب را آن قدر هم بزنید تا به شکل خامه در آید.

۲- پارافین را داخل ظرف بستنی خوری بریزید.

۳- روی بستنی را پارافین مذاب قهوه‌ای رنگ (که کمی سرد شده باشد)

بریزید.

۴- شمع را فتیله‌گذاری کنید.

۵- در پایان، شمع را با چتر، خلال بادام و پسته و قاشق تزئین کنید.

- شمع نیمرو

مواد و وسایل لازم:

- پارافین قالبی

- فتیله

- رنگ زرد

- توپ تنیس

مراحل انجام کار

۱- یک عدد توپ تنیس را از وسط دو نیم کرده و داخل آن را با پارافین

مذاب زردرنگ پر کنید و بگذارید کاملاً سرد شود.

۲- سپس فتیله گذاری کنید.

۳- زردها را داخل ظرف مورد نظر قرار دهید و اطراف آنها پارافین مذاب

سفید که کمی سرد شده، بریزید.

- شمع آنتوریوم

مواد و وسایل لازم:

- پارافین گل

- رنگ قرمز، زرد

- فتیله

- ساقه ضخیم گل‌سازی

- نوارگاترین

- قالب آنتوریوم

مراحل انجام کار:

۱- کف ظرف را با افشانه سیلیکون بپوشانید و پارافین قرمز رنگ را به

صورت لایه تقریباً ضخیم کف ظرف بریزید و بگذارید کمی سرد شود.

۲- قالب آنتوریوم را روی پارافین قرار دهید و به وسیله چاقو دورتا دور آن را

ببرید.

۳- تکه بریده شده را روی قالب آنتوریوم بیندازید و با فشار دست، شیارهایی

روی آن ایجاد کنید.

۴- پارافین زرد رنگ را آن قدر بزنید تا سفت شود، سپس تکه‌ای از آن را

برداشته و در کف دست مالش دهید تا به صورت لوله درآید.

- ۵- ساقه گل‌سازی را در انتهای تخمک فرو برده بگذارید کاملاً سرد شود.
- ۶- انتهای ساقه را داغ کرده و در وسط گلبرگ فرو ببرید.
- ۷- تکه‌ای پنبه در زیر گلبرگ قرار دهید و به وسیله نوار گاترین آن را در جای خود ثابت کنید و عمل ساقه پیچی را تا پایین ساقه ادامه دهید.
- ۸- در پایان، شمع را فتیله‌گذاری کنید.

- شمع‌های ژله‌ای

چهار کلید اساسی برای این که در ساخت شمع ژله‌ای موفق باشید، وجود

دارد. اول این که چگونه با ژل کار کنید؛ دوم چه نوع ظرفی انتخاب کنید؛ سوم نوع تزئین؛ و چهارم فتیله.

نکات مهم

توجه داشته باشید که ژل قابل اشتعال است و اگر آتش گرفت باید با آن مانند روغن عمل کنید. به این ترتیب که درب ظرف را بگذارید تا از رسیدن اکسیژن به آن جلوگیری شود. هنگام کار کردن با ژل اگر دست شما سوخت، فوراً محل سوخته شده را با یخ مالش دهید. توجه داشته باشید که برای ذوب

کردن ژل از مایکروویو استفاده نکنید. برای سرعت بخشیدن به ذوب ژل، آن را به صورت تکه‌های کوچک در آورید. هنگام ذوب، بر روی چشمه‌ها محافظ قرار دهید. مرحله مایع یا جامد شدن ژل تدریجی است. هیچ وقت ژل را تا ۲۲۰ درجه فارنهایت (۱۱۰ درجه سانتیگراد) حرارت ندهید؛ زیرا امکان آتش گرفتن آن وجود دارد. هنگام کار از دماسنج استفاده کنید. به طور معمول روی بسته‌های ژل درجه ذوب آن نوشته شده است.

مواد و وسایل لازم:

می‌توانید از اجاق گاز معمولی و یک قابلمه برای ذوب موم ژله‌ای استفاده کنید. به یک دماسنج گیره‌دار نیز احتیاج دارید. توجه کنید که پیش از ریختن ژل در ظرف مورد نظر، ظرف را به مدت ده دقیقه در فری که با دمای ۱۷۵ درجه فارنهایت (۸۰ درجه سانتیگراد) گرم کرده‌اید، قرار دهید.

سرد کردن ژل

برای سرد کردن ژل، دو روش (سریع و آهسته) وجود دارد. در روش سریع، تشکیل حباب داخل شمع متوقف می‌شود. برای این عمل پس از ریختن ژل درون ظرف، بایستی ظرف شمع را روی یک حوله آشپزخانه درون یخچال قرار داد.

در شیوه آهسته، ظرف شمع را روی یک سطح صاف در بیرون از خانه در یک روز آفتابی به مدت چند ساعت قرار می‌دهند.

- شمع ژله‌ای رنگارنگ

مواد و وسایل لازم:

- ظرف شیشه‌ای بلند با شکلی جالب

- یک قابلمه بزرگ

- سه قابلمه کوچک

- دماسنج گیره‌دار

- موم ژله‌ای شمع

- رنگ‌های آبی، سبز و قرمز مخصوص ژل

- قاشق فلزی

- فتیله

- قطره چکان بزرگ

مراحل انجام کار

۱. قابلمه بزرگ را روی حرارت کم قرار دهید و به اندازه کافی ژل شفاف برای پر کردن ظرف شیشه‌ای، داخل آن بریزید و ذوب کنید. سپس حدود یک پیمانه از ژل را در هر یک از سه قابلمه کوچک بریزید. از دماسنج استفاده کنید و مطمئن شوید که ژل زیاد داغ نشود.
۲. ژل داخل سه قابلمه کوچک را رنگ بزنید. رنگ را هر بار کم کم اضافه کنید و آرام آرام با قاشق فلزی هم بزنید تا رنگ دلخواه به دست آید.
۳. بقیه ژل شفاف را دوباره تا درجه حرارت نوشته شده روی بسته ژل، حرارت دهید و ظرف شیشه‌ای را تا حدود یک سوم از آن پر کنید و بگذارید تا سرد شود و خودش را محکم بگیرد.
۴. قابلمه‌های کوچک را گرم نگه دارید تا ژل داخل آنها مایع باشد.
۵. میله قطره چکان را با یکی از ژل‌های رنگی پر کنید و آن را تا حدود ۲/۵ سانتیمتر در ژل شفاف سفت شده داخل ظرف فشار دهید. قطره چکان را مایل نگه دارید و در نقطه‌ای کمی فشار دهید تا کمی ژل از آن بیرون آید. سپس خیلی آهسته لوله را بردارید و در ناحیه دیگر فشار دهید تا ژل رنگی از آن خارج شود.

۶ مرحله پنجم را با رنگ‌های دیگر تکرار کنید و شکل‌های کروی شناوری

در ناحیه ژل شفاف به وسیله قطره‌چکان به وجود آورید.

۷. بقیه ژل شفاف را در ظرف بریزید و بگذارید تا سفت شود.

۸. مرحله پنجم و ششم را تکرار کنید و لایه ژل شفاف قسمت بالا را تزئین

کنید.

۹. وقتی لایه بالایی تقریباً سرد شد، فتیله را قرار دهید.

درجه حرارت تبدیل ژل جامد به مایع: ۱۸۰ تا ۲۲۰ درجه فارنهایت (۸۲ تا

۱۰۴ درجه سانتیگراد)

درجه حرارت ریزش ژل: ۱۹۰ تا ۲۰۵ درجه فارنهایت (۸۸ تا ۹۶ درجه

سانتیگراد)

درجه حرارت سرد شدن: ۱۴۰ تا ۱۶۷ درجه فارنهایت (۶۰ تا ۷۵ درجه

سانتیگراد)

- شمع مایع

مواد و وسایل لازم:

- پارافین مایع

- آب

- گلیسرین

- رنگ پودری پارچه

- لوازم تزئینی

- لیوان پایه بلند

- طلق

- فتیله

مراحل انجام کار

۱- عروسک و یا هر وسیله تزئینی دیگری را که در اختیار دارید ته ظرف

قرار دهید (سعی کنید که از اشیای سبک و پلاستیکی استفاده نکنید).

۲- روی عروسک را با گلیسرین بپوشانید، به طوری که سه چهارم ظرف

با گلیسرین پر شود.

۳- یک چهارم استکان آب را با مقدار بسیار کمی از رنگ پودری پارچه

مخلوط کنید و روی گلیسرین بریزید (به ارتفاع ۲ سانتیمتر)

۴- مقداری پارافین مایع را روی آب بریزید (به ارتفاع ۱ سانت) سپس فتیله

را روی شمع قرار دهید.

- شمع کوبیسم

مواد و وسایل لازم:

- پارافین گُل

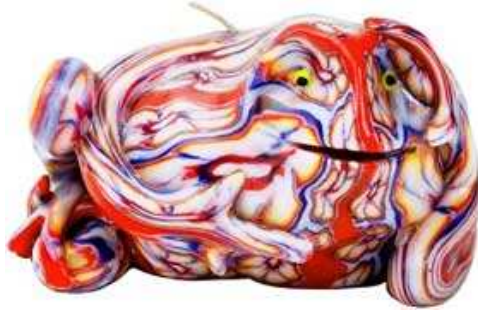
- رنگ مخصوص شمع

- چاقو با تیغ موکت بری

- فتیله

مراحل انجام کار

- ۱- کف دو ظرف مسطح را به اسپری سیلیکون آغشته کرده، پارافین مذاب را به صورت یک لایه نازک در ظرف بریزید و بگذارید تا کمی سرد شود. سپس به وسیله چاقو لایه‌ها را از ظرف جدا کنید و روی هم قرار دهید.
- ۲- لایه‌ها را به آرامی لوله کنید. اگر پارافین سرد شده بود و به راحتی لوله نشد می‌توانید به وسیله شوار آن را کمی گرم کنید.
- ۳- به وسیله یک چاقوی تیز، پارافین لوله شده را به قطعاتی به ضخامت ۲ میلیمتر برش دهید. در صورت تمایل، می‌توانید برش‌ها را به صورت افقی، مورب و یا عمودی تغییر دهید.
- ۴- قطعات بریده شده را کف قالب طوری بچسبانید که بین آنها هیچ منفذی وجود نداشته باشد سپس داخل قالب را با پارافین مذاب پر کرده و بگذارید تا خنک شود. بعد از سرد شدن از قالب جدا کنید.

۱۳- شمع‌های تزئینی با قالب شیرینی

مواد و وسایل لازم:

- پارافین گل

- رنگ مخصوص شمع

- فتیله

- روبان

- دکمه تزئینی

- گلدان سفالی کوچک

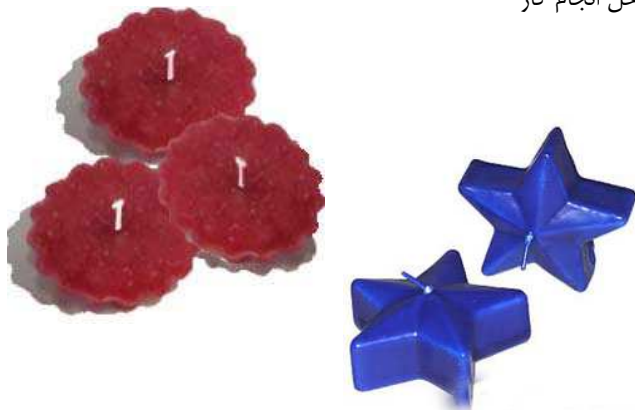
- سیخ کباب چوبی

- اسفنج

- قالب شیرینی در طرح‌های مختلف

مراحل انجام کار

- ۱- کف یک ظرف مسطح را با افشانه سیلیکون بپوشانید. سپس پارافین مذاب را به قطر ۳ سانتی متر در ظرف بریزید و بگذارید کمی سرد شود و سپس به وسیله قالب شیرینی قالب بزنید.
- ۲- دکمه‌های تزئینی را در مرکز شمع قرار دهید.
- ۳- سیخ کباب را از سمت نوک تیز آن در انتهای شمع فرو ببرید به طوری که حالت اصلی خود را از دست ندهد و بگذارید کاملاً سرد شود.
- ۴- شمع را فیله‌گذاری کنید.
- ۵- اسفنج را درون گلدان بگذارید و ساقه شمع را درون اسفنج فرو برید.
- ۶- روی اسفنج را با پارافین مذاب پر کنید.
- ۷- روبان‌های تزئینی را به ساقه گل وصل کنید.

نکته‌های مهم در شمع‌سازی

بیشتر افرادی که به شمع‌سازی علاقه دارند از قالب‌های آماده و مختلف برای ساخت شمع‌های خود استفاده می‌کنند.

قالب‌های شمع‌سازی

در شکل و اندازه‌های گوناگون از شکل‌های هندسی ساده تا شکل‌های میوه و گل‌ها در بازار موجود می‌باشد. قالب‌های شمع‌سازی ارزان می‌باشند و از آنها می‌توانید به مدت طولانی هر چقدر که بخواهید استفاده نمایید. جنس آنها از فلز، پلاستیک، لاستیک یا اکرولیک می‌باشد. ظروف شیشه‌ای هم برای قالب مناسب می‌باشند اما از نظر قیمت گران می‌باشد چون برای بیرون آوردن شمع آن را باید بشکنید. بعضی از وسایل خانه از قبیل کارت‌ها و

ظروف دیگر همچنین آنهایی را که می‌توانید بکشید یا تراشید و یا بشکنید می‌توانید برای قالب مورد استفاده قرار دهید.

برای مثال: لوازمی از قبیل شیشه‌های مربا و کمپوت، قوطی شیر و آب میوه، ظروف گالوانیزه، فنجان‌های کاغذی و ظرف ماست و خامه برای قالب مناسب می‌باشند و شما مجبور نیستید که حتماً برای ساخت شمع قالب را خریداری نمائید.

بتونه قالب

از چسب‌های قالب استفاده مجدد، چسبناک، مانند مواردی که برای ضد آب کردن قالب‌های آکرولیک به کار می‌رود ساخته می‌شود. آنها روی نوار فتیله در ته ظرف محکم فشار داده می‌شوند و اغلب می‌توانید برای محکم کردن فتیله در قالب از آن استفاده نمائید.

دقت کنید که خرده‌های بتونه را از روی فتیله بردارید حتی ذره‌های خیلی ریز را چون باعث می‌شود که فتیله خوب نسوزد. توجه داشته باشید که برای بتونه کردن قالب از مقدار زیادی بتونه استفاده نمائید تا قالب به‌طور کامل ضد آب شود.

امکانات و تجهیزات مورد نیاز

حداقل فضای لازم برای راه‌اندازی این کسب و کار خانگی یک اتاق ۹ متری می‌باشد. برای راه‌اندازی این کسب و کار به حداقل امکانات و تجهیزات نیاز دارید. تجهیزات لازم در بخش فرایند تولید محصول آورده شده است.

توجه: شما می‌توانید با راه‌اندازی یک سایت اینترنتی، ضمن معرفی محصولات خود، نسبت به اخذ سفارش اقدام نمایید.

ردیف	تجهیزات	مبلغ (ریال)
۱	کامپیوتر خانگی	۶۰۰۰۰۰
۲	پرینتر لیزری	۲۰۰۰۰۰
۳	مواد لازم (پارافین، فتیله، رنگ و...)	۲۰۰۰۰۰
۴	وسایل لازم (قالب، ظروف، تیغ، قلم مو و...)	۱۵۰۰۰۰۰
۵	فکس	۱۵۰۰۰۰۰
۶	خط تلفن	۵۰۰۰۰۰
۷	اینترنت پرسرعت (هزینه یکسال)	۴۰۰۰۰۰۰
۸	میز تحریر و صندلی و میز کار	۱۵۰۰۰۰۰
	مجموع	۱۹,۰۰۰,۰۰۰

نیروی انسانی مورد نیاز

شما به تنهایی با داشتن مهارت‌های لازم به تنهایی می‌توانید نسبت به راه‌اندازی این کسب و کار اقدام نمایید.

شبکه همکاران

این کسب و کار نیازمند شبکه‌ای از همکاران می‌باشد. شبکه همکاران همه افراد یا مشاغلی هستند که بطور مستقل فعالیت می‌کنند ولی برای راه‌اندازی یا اداره کسب و کار خود با آنها همکاری می‌کنید. این افراد یا مشاغل براساس توافق فی‌مابین، فعالیت‌هایی را در ارتباط با خدمات مربوطه انجام می‌دهند و دستمزدی را دریافت می‌کنند. مزیت چنین رویکردی در اداره یک کسب و کار این است که شما تنها زمانی دستمزد پرداخت می‌کنید که فعالیتی انجام شده باشد. در ابتدای کار که هنوز معلوم نیست حجم کار چه میزان باشد و یا احتمالاً کم است، این شیوه همکاری کمترین هزینه را برای یک کارآفرین دارد. مزیت دیگر این نحوه همکاری این است که شما به محل خاصی برای انجام فعالیت‌ها نیاز ندارید و چون تنها فرد تمام وقت در کسب و کارتان خودتان هستید می‌توانید این کسب و کار را از منزل خودتان اداره کنید.

سرمایه مورد نیاز

این کسب و کار به سرمایه بسیار کمی نیاز دارد. شما می‌توانید آن را با پس‌انداز شخصی یا وام بانکی تأمین کنید.

ریال	شرح سرمایه	نوع سرمایه
۱۹۰۰۰۰۰۰	هزینه تجهیزات	سرمایه ثابت
۲۰۰۰۰۰۰	راه‌اندازی سایت (میزبان و دامنه)	
۲۰۰۰۰۰۰	طراحی سایت	
۶۰۰۰۰۰۰	هزینه تبلیغات	سرمایه در گردش (شش ماه)
۳۰۰۰۰۰۰۰	هزینه نیروی انسانی	
۴۰۰۰۰۰۰	هزینه اداری (مکالمات تلفنی، کاغذ و قلم و...)	
۷۰۰۰۰۰۰	هزینه‌های پیش‌بینی نشده	
۸۴,۰۰۰,۰۰۰	مجموع	

برآورد سرمایه مورد نیاز برای راه‌اندازی این کسب و کار خانگی مربوط به سال ۱۳۸۹ می‌باشد. برای اطلاع از سرمایه مورد نیاز به روز شده، به سایت موسسه کار و تأمین اجتماعی www.ISSI.ir مراجعه فرمایید.

برای راه‌اندازی هر کسب و کاری به سرمایه ثابت برای خرید تجهیزات نیاز دارید که نوعی سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود و در واقع دارایی شما از

حالت نقدی به صورت غیرنقدی تبدیل می‌شود و امکان کسب درآمد را برای شما فراهم می‌کند. سرمایه در گردش شامل مجموع هزینه‌هایی است که شما در یک دوره کاری باید بپردازید تا درآمدی حاصل شود و بعد از آن درآمد حاصله بخشی به صورت سود کسب و کار و بخشی جایگزین هزینه‌های انجام شده می‌شود و این چرخه همواره ادامه دارد. به یاد داشته باشید این محاسبات به صورت کلی و عمومی انجام شده و شما می‌توانید با توجه به شرایط خاص خود تا حدودی آن را تعدیل و تغییر دهید. مثلاً اگر خودتان سایتتان را طراحی کنید و یا از وبلاگ‌های رایگان استفاده کنید هزینه شما کاهش می‌یابد. همچنین هزینه نیروی انسانی در واقع هزینه‌ای که شما برای معیشت خود باید پرداخت کنید تا درآمد شما به حد مطلوبی برسد.

تخصص و مهارت‌های مورد نیاز

میزان تسلط بر مهارت			مهارت مورد نیاز	
پیشرفته	متوسط	مقدماتی		
		*	ICDL	مهارت‌های عمومی
*			آشنایی کلی با روش ساخت شمع	مهارت‌های تخصصی
*			آشنایی کلی با تجهیزات و نحوه کار با آنها	مهارت‌های ویژه
*			بازاریابی و جذب مشتری	ویژگی‌های فردی
			سخت کوش، دارای خلاقیت و نوآوری	
			برای راه‌اندازی این کسب و کار نیازی به تحصیلات خاصی نمی‌باشد.	

وضعیت بازار تولیدات

دیر زمانی است که روشنایی خانه‌ها با لامپ‌ها و نئون‌ها تأمین می‌شود و شمع و نورش جایی در روشنایی شب هنگام ندارد با این همه زیبایی خاص نور شمع مطلبی است که نمی‌توان به راحتی نادیده گرفت و از طرفی با توجه به استفاده‌ای که در مراسم‌های مختلف غم و شادی دارند تولید آن می‌تواند مورد توجه قرار گیرد.

شبیه بازاریابی و معرفی محصولات

برنامه بازاریابی قدرتمندترین ابزار بازاریابی برای کسب و کارهای خانگی است. هنگامی که از برنامه بازاریابی سخن گفته می‌شود، مرجع تنها کتاب‌های دانشگاهی بازاریابی یا برنامه‌های از پیش تعریف شده نرم‌افزاری برای برنامه کسب و کار نیست. هدف این است که کسب و کارهای کوچک بتوانند ترتیباتی در پیش بگیرند تا به تعداد مشتریان خود، ده مشتری اضافه کنند. برنامه بازاریابی یک سند یا نوشته ساده (در بیشتر موارد تنها چند صفحه) است که به شکلی اختصاصی به سوالات زیر پاسخ می‌دهد:

♦ کسب و کاری که به راه انداخته شده، دقیقاً چه تولیداتی را ارائه خواهد کرد؟

♦ چه کسانی به محصولات این کسب و کار نیاز دارند؟

♦ چگونه باید متقاضیان این محصولات کسب و کار را جذب نمود؟ (به طور دقیق، هدف به دست آوردن مشتری نه با روش‌های محتاطانه، بلکه هدف به چنگ آوردن مشتری است آن هم به هر قیمتی. پس باید به یاد داشت که در این رابطه نه باید با کسی تعارف داشت و نه به رقبا رحم کرد).

♦ زمان اجرای برنامه بازاریابی و نحوه تأمین مالی آن چگونه است؟

♦ آنچه که باید به آن توجه کرد این است که صاحبان مشاغل خانگی «فاعل» هستند، نه «برنامه‌ریز و طراح». اگرچه گفته می‌شود که «اقدام کردن بهتر از نشستن و فکر کردن است»، اگر اقدام بدون مسیر و هدف باشد به روزمرگی و نوعی از بازاریابی لحظه‌ای و هفتگی منجر خواهد شد و هر فرصت و شانس را برای رشد و توسعه واقعی مشاغل خانگی از بین خواهد برد.

مراحل شش‌گانه ایجاد یک «برنامه بازاریابی» به قرار زیر است:

مرحله اول: تمرکز بر روی یک بازار ویژه

در این مرحله باید ابتدا اقدام به بخش‌بندی بازار و سپس انتخاب بازار هدف نمود. بخش‌بندی بازار فرایندی است که به وسیله آن ویژگی‌های مختلف خریداران تشخیص داده شده و از یکدیگر مجزا می‌شوند. بخش‌بندی بازار عمدتاً با دو هدف صورت می‌پذیرد: ۱) انتخاب بازارهایی که کسب و کار می‌خواهد یا می‌تواند محصولات و خدماتش را به آنها عرضه کند ۲) طراحی محصولات و برنامه‌های بازاریابی برای پاسخگویی به احتیاجات خریداران در بخش‌های مورد نظر.

افراد حرفه‌ای با تقسیم بازار و برآوردن خواسته‌های خریداران در هر

بخش از بازار، فروش و در نتیجه سود خود را بالا می‌برند.

در هنگام بخش‌بندی بازار باید این ۵ نکته را مورد توجه قرار داد:

الف) قابلیت افزایش سود و بازده سرمایه‌گذاری در اثر بخش‌بندی بازار. یعنی کسب و کار باید این اطمینان را بدست آورد که با عمل بخش‌بندی بازار و بازاریابی روی هر بخش، می‌تواند درآمد و سود خود را افزایش دهد. اگر کسب و کار به حصول نتایج مثبت از بخش‌بندی بازار اطمینان ندارد، می‌تواند وقت خود را صرف فعالیت‌های دیگری نماید.

ب) مشابه بودن نیازهای خریداران در هر قسمت. باید توجه داشت که وقتی بازار بخش‌بندی می‌شود، نیازها، خواسته‌ها و علایق مشتریان در هر یک از بخش‌ها مشابه یکدیگر باشند. در غیر این صورت عمل بخش‌بندی بازار نتایج مثبت خود را نشان نخواهد داد.

ج) امکان فعالیت بازاریابی برای دستیابی به یک قسمت. یک کسب و کار باید در صورتی اقدام به بخش‌بندی بازار نماید که توانایی بازاریابی بر روی بخش‌های مختلف را داشته باشد. این توانایی می‌تواند شامل توانایی مالی، توانایی از حیث نیروی انسانی، توانایی جذب مشتریان بخش‌های مختلف، موجود بودن زمان کافی و... باشد.

ه) سادگی و هزینه مناسب تقسیم بازار به قسمت‌های گوناگون. مسلماً عمل بخش‌بندی بازار و کار روی بخش‌های مختلف نیازمند صرف وقت، انرژی و پول است. در عوض بخش‌بندی بازار می‌تواند کسب و کار را در

جذب مشتریان و کسب درآمد یاری دهد. حال باید صاحبان کسب و کار تصمیم بگیرند که آیا افزایش در درآمدها در حدی هست که افزایش در هزینه‌ها و صرف وقت و انرژی را پوشش دهد یا خیر. اگر هزینه‌های بخش‌بندی بازار بیش از منافع آن است، بهتر است بازار بخش‌بندی نشود.

بخش‌بندی بازار بر اساس متغیرهای مشخص و متنوعی صورت می‌پذیرد. رایجترین متغیرهای بخش‌بندی بازار که می‌توانند در شغل تولید شمع مورد استفاده قرار بگیرند عبارتند از:

۱) متغیرهای جغرافیایی؛ در این حالت، بازار به بخش‌های مختلف جغرافیایی مانند خیابان‌ها، محله‌ها، مناطق مختلف شهری، و یا حتی شهرهای مختلف تقسیم می‌شود. به عنوان مثال ممکن است یک کسب و کار، مشتریان یک منطقه از شهر را به افراد ساکن در محله‌ها و خیابان‌های آن منطقه تقسیم کند. این مناطق یا محله‌ها می‌توانند محله‌های اطراف و نزدیک به محل فعالیت کسب و کار باشند. یا ممکن است کسب و کار تمام مشتریان در سطح شهر را به مشتریان ساکن در مناطق مختلف شهر تقسیم کند. وسعت تقسیم‌بندی بازار در این حالت به تصمیم کسب و کار در خصوص حیطه جغرافیایی فعالیت بستگی دارد.

۲) متغیرهای جمعیت‌شناختی؛ در این حالت، بازار بر اساس عوامل جمعیتی مانند سن، جنسیت، اندازه خانواده، میزان درآمد، شغل و میزان تحصیلات تقسیم می‌شود. تقسیم بازار بر اساس متغیرهای جمعیت‌شناختی، رایج‌تر و پر کاربردتر از سایر متغیرها است. مثلاً ممکن است یک کسب و کار بازاریابی بر روی افراد مسن، خانواده‌های پرجمعیت، افراد پردرآمد، زنان شاغل، زنان خانه‌دار دارای فرزند کوچک یا بخش‌های مختلف دیگر را ترجیح دهد.

۳) متغیرهای روانشناختی؛ در این حالت، خریداران بر اساس سبک زندگی و نوع شخصیت به گروه‌های مختلفی تقسیم می‌شوند. گروه‌های مشابه جمعیتی بر اثر عوامل روانشناختی، رفتارهای مختلفی از خود بروز می‌دهند. سبک زندگی انسان مجموعه‌ای از فعالیت‌ها، علائق و عقاید است. شخصیت نیز خصوصیات روحی و روانی ثابتی است که افراد در محیط از خود نشان می‌دهند.

۴) متغیرهای رفتاری؛ در این حالت، خریداران با توجه به طرز تلقی، منافع مورد انتظارشان از مصرف محصول، میزان استفاده از محصول و یا وضعیت وفاداریشان نسبت به محصول به گروه‌های مختلفی تقسیم می‌شوند. به عقیده بسیاری از بازاریابان، بهترین روش بخش‌بندی بازار استفاده از متغیرهای رفتاری است.

بعد از بخش‌بندی بازار نوبت به انتخاب بازار هدف می‌رسد. منظور از بازار هدف، آن بخش از بازار است که صاحبان کسب و کار تولید شمع تصمیم دارند در آن فعالیت کنند. کسب و کار باید یک یا چند بخشی را که بهتر می‌تواند در آنها به فعالیت پرداخته و سود بهتری بدست آورد، انتخاب کند. در انتخاب بخش مطلوب از میان بخش‌های مختلف باید این نکات را مورد توجه قرار داد:

- ۱) اندازه یا تعداد مشتریان. هر چه تعداد مشتریان در بخشی از بازار بیشتر باشد، آن بخش برای فعالیت مناسبتر است.
- ۲) رشد احتمالی در آینده. هرچه احتمال افزایش تعداد مشتریان در آینده در بخشی از بازار بیشتر باشد، آن بخش برای فعالیت مناسبتر است.
- ۳) وضعیت رقابت در زمان حال و آینده. هرچه تعداد رقیبان فعلی و آتی در بخشی از بازار کمتر باشد، آن بخش برای فعالیت مناسبتر است.
- ۴) هزینه مناسب و معقول برای به دست آوردن آن بخش از بازار. جذب مشتریان در هر بخشی از بازار با توجه به شرایط آن بخش، برای کسب و کار هزینه در بر دارد؛ مانند هزینه تبلیغات و ارائه خدمات باکیفیت. یک کسب و کار باید بتواند از عهده این هزینه‌ها برآید. هرچه هزینه جذب مشتریان در بخشی از بازار کمتر باشد، آن بخش برای فعالیت مناسبتر است.

مرحله دوم: مشخص کردن موقعیت و جایگاه کسب و کار (موضع‌یابی).
موضع یا جایگاه یا موقعیت محصول عبارت است از نحوه ادراک مصرف‌کنندگان از آن محصول یا خدمت در مقایسه با ادراک آنها از محصولات یا خدمات رقیبان. تمام محصولات و خدمات (جدید و موجود) در بازار دارای موضع و جایگاهی خاص هستند. منظور از موضع‌یابی، یافتن جایگاهی در بازار و ذهن خریداران برای محصول یا خدمت مورد نظر است. موضع‌یابی محصول عمدتاً با توجه به خواسته‌های مصرف‌کنندگان در بازار هدف شکل می‌گیرد. موضع‌یابی، هم برای محصولات و خدمات موجود در بازار و هم برای محصولات و خدمات جدید مهم است؛ زیرا خواسته‌ها و گرایش‌های مشتریان و محیط بازاریابی به طور مداوم در حال تغییر است. اصولاً موضع‌یابی جدید برای کسب و کارهایی مناسب است که در صدد گسترش و توسعه بازارهای بالقوه هستند و امکانات لازم را نیز در اختیار دارند.

برای موضع‌یابی محصولات و خدمات می‌توان از چند روش استفاده کرد:

(۱) با توجه به خواسته‌ها و سلیقه مصرف‌کنندگان،

(۲) با توجه به ویژگی‌های خاص محصول یا خدمت،

(۳) با توجه به استفاده کنندگان

(۴) بر اساس رقابت.

موضع‌یابی محصولات و خدمات اغلب با توجه به محصولات رقبا صورت می‌گیرد. برای پیدا کردن بهترین موضع برای محصولات خاص، باید عواملی که مشتریان به آنها اهمیت می‌دهند، نحوه قضاوت مشتریان در مورد محصولات رقبا با توجه به این عوامل و نیز عقیده مشتریان درباره محصول با توجه به همان عوامل را به دقت بررسی نمود. در همین راستا پاسخ به این سوالات می‌تواند راهنمای خوبی برای موضع‌یابی محصولات یا خدمات یک کسب و کار باشد: چه کاری را بهتر انجام می‌دهیم؟ چه سرویسی را بهتر ارائه می‌کنیم؟ بازار هدف ما، برای کدام محصول و یا سرویس ما پول بیشتری پرداخت می‌کند؟ به طور کلی هر خدمت یا محصول ویژه‌ای که کسب و کار را از دیگران متمایز می‌کند، می‌تواند اساس موضع‌یابی و برتری از رقبا قرار گیرد.

مرحله سوم: پیام‌های جامع و کامل

در این مرحله باید به تشریح برخی از مزایایی که در ارتباط و خرید از کسب و کار نصیب مشتریان می‌شود، پرداخت. صاحبان کسب و کار بایستی چند مورد از کاملترین و قطعی‌ترین مزایای انجام معامله با کسب و کار را تبیین نموده و سعی کنند به آنچه که گفته‌اند پایبند بوده و به آن عمل کنند. باید توجه داشت که مزیت زمانی معنا پیدا می‌کند که در ذهن مشتری نقش

ببندد، نه در ذهن صاحبان کسب و کار. مشتری چیزی را که فروخته می‌شود نمی‌خرد، بلکه آنچه را که برای او سود به بار می‌آورد، خریداری می‌کند.

مرحله چهارم: تصمیم‌گیری در خصوص آمیخته بازاریابی.

آمیخته بازاریابی که از چهار عنصر محصول یا خدمت، قیمت، توزیع و ترفیع تشکیل می‌شود، به واقع ابزار بازاریابی یک کسب و کار به حساب می‌آید. صاحبان کسب و کار در این مرحله باید در مورد هر یک از این عناصر تصمیم‌گیری نمایند:

محصول یا خدمت: محصولاتی که در یک کسب و کار تولید شمع

ساخته می‌شوند عبارتند از:

شمع‌های قالبی

شمع‌های دست‌ساز

شمع‌های فانتزی

شمع‌های مخصوص مراسم عروسی، تولد و...

شمع‌های مایع

شمع‌های پودری

و...

باید در نظر داشت که محصول یا خدمت ارائه شده مهمترین رکن برنامه بازاریابی محسوب می‌شود. چنانچه محصولات یا خدماتی که ارائه می‌شوند از نظر نوع و یا کیفیت مطابق با خواست مشتریان نباشد، برنامه بازاریابی و به تبع آن خود کسب و کار محکوم به شکست خواهد بود. معمولاً ایده اولیه یا تصور نخستین صاحبان کسب و کار از بازار صحیح نیست و برای اینکه اطمینان حاصل شود خواست و سلیقه مشتریان چیست، لازم است بررسی‌ها یا تحقیقات کاملی انجام پذیرد و خواست مشتریان دقیقاً تعیین شود. برای این منظور می‌توان با افراد و مشتریان بالقوه صحبت کرد.

قیمت: قیمتی که برای محصولات یا خدمات ارائه شده تعیین می‌شود باید مناسب باشد. منظور از قیمت مناسب این است که نه آنقدر زیاد باشد که موجب نارضایتی و عدم استقبال از سوی مشتریان و گرایش آنان به سمت کسب و کارهای رقیب گردد و نه آنقدر کم باشد که سود ناچیز و بعضاً ضرر نصیب کسب و کار کند. علاوه بر این قیمت کم می‌تواند موجب شکل‌گیری ذهنیت بی‌کیفیت بودن محصولات یا خدمات در مشتری شود.

توزیع: منظور از توزیع، دسترسی مشتریان به محصولات یا خدمات کسب و کار است. بهتر است به منظور سهولت دسترسی، کسب و کار در مکانی مناسب و ترجیحاً پر رفت و آمد ایجاد شود. زمانی که شمع‌ها سفارش داده شده آماده شد، بهتر است که توسط خود کسب و کار و در محل مشتری

به وی تحویل داده شود. این موضوع مصداق دیگری از سهولت دسترسی است. راحتی در سفارش دادن نیز در حیطه توزیع قرار می‌گیرد. بدین منظور حتماً باید امکان سفارش از طریق تلفن یا راه‌های دیگر را نیز ایجاد کرد. آنچه که باید بدان توجه شود این است که توزیع مطلوب و سهولت دسترسی به کسب و کار و محصولات و خدماتش عاملی بسیار مؤثر در رضایت مشتریان و رونق کسب و کار است، چرا که موجب جلوگیری از اتلاف وقت و انرژی مشتریان می‌شود.

ترفیع: ترفیع شامل کلیه فعالیت‌هایی است که انجام می‌شود تا میزان فروش کسب و کار را افزایش دهد. در حیطه ترفیع مهمترین فعالیت‌هایی که مدنظر قرار می‌گیرند عبارتند از:

(۱) تبلیغات. تبلیغات مجموعه فعالیت‌هایی با هدف شناساندن بهتر و بیشتر کسب و کار است. در شغل تولید شمع، ظرفیت تبلیغات برای کار بر روی آن بسیار بالاست. تصمیمات عمده‌ای که در زمینه تبلیغات باید اتخاذ شوند عبارتند از:

(الف) بودجه تبلیغات. باید بودجه‌ای مناسب با وضعیت مالی کسب و کار که بتواند اهداف مورد نظر صاحبان کسب و کار را تأمین کند، در نظر گرفت. (ب) رسانه. رسانه‌ای که تبلیغات از طریق آن انجام می‌شود باید از حیث هزینه مورد نیاز و تعداد مخاطب برای کسب و کار با توجه به اهدافش

مناسب باشد. علاوه بر این باید با توجه به دسترسی به مشتریان هدف انتخاب شود.

ج) پیام، پیامی که از طریق تبلیغات قرار است به مخاطب منتقل شود باید با دقت انتخاب شود تا بتواند در مخاطب ایجاد توجه و علاقه کند.

د) تحلیل اثر. با توجه به هزینه بالایی که تبلیغات به خود اختصاص می‌دهند باید بررسی شود که آیا بودجه صرف شده برای تبلیغات می‌تواند پیام مورد نظر را از طریق رسانه منتقل کرده و موجب افزایش فروش کسب و کار شود یا خیر. در صورتی که امیدی به اثر تبلیغات نیست، نباید برای آن وقت و هزینه گذاشت.

یکی از تبلیغات مناسب برای شغل تولید شمع که هزینه مناسبی نیز دارد، چاپ تراکت و توزیع آن در مغازه‌ها، منازل و یا اماکن عمومی است. به عنوان مثال کسی که اقدام به تحویل سفارشات می‌کند، پس از تحویل در همان محل و محل‌های اطراف تعدادی تراکت در مغازه‌ها و منازل توزیع می‌کند. علاوه بر تراکت، آگهی دادن در نشریات محلی نیز گزینه خوبی محسوب می‌شود.

۲) پیشبرد فروش. در این قسمت می‌توان از ارائه تخفیف و جوایز استفاده کرد. تخفیف‌ها می‌توانند هم بر مبنای حجم خرید و هم بر مبنای سابقه خرید

مشتری ارائه شوند. جوایز بهتر است از تولیدات همان کسب و کار باشد تا اثر بیشتری داشته باشد.

۳) روابط عمومی. منظور از روابط عمومی استفاده از تکنیک‌هایی است که به طور غیرمستقیم موجب افزایش فروش کسب و کار می‌شود. این تکنیک‌ها نیازمند مدت زمان طولانی‌تر ولی دارای اثرات بلندمدت هستند. روابط عمومی در شغل تولید شمع جایگاه برجسته‌ای نداشته و تنها به تبادل اطلاعات از طریق ارتباط تلفنی و یا مراجعه حضوری مشتری محدود می‌شود.

۴) فروش حضوری (بازاریابی مستقیم). این مورد در شغل تولید شمع بسیار قابل توجه است. کسی که قصد استفاده از این روش را دارد می‌بایست به مغازه‌ها و یا حتی منازل مشتریان مراجعه کرده و ضمن معرفی کسب و کار و خدمات آن، سفارش مشتری را دریافت کند و پس از آماده‌سازی تحویل وی دهد.

مرحله پنجم: توجه ویژه به دریافت نظرات، انتقادات و پیشنهادات مشتریان.

در کسب و کارهای خانگی، رضایت مشتریان اهمیت فوق‌العاده‌ای دارد، چرا که با عدم استقبال مشتریان، یک کسب و کار خانگی در مقایسه با کسب و کارهای بزرگ خیلی زود برچیده می‌شود. از این‌رو برای سنجش میزان

رضایت مشتریان لازم است اهمیت ویژه‌ای قائل شده و تدابیری اتخاذ شود. با آگاهی از نارضایتی و انتقادات مشتریان، باید اقدام به رفع مشکلات و جلب رضایت افراد ناراضی نمود. طبق آمارها یک مشتری ناراضی نزدیک به ۱۰ مشتری بالقوه را از خرید از یک کسب و کار منصرف می‌کند. مشتریان راضی نیز می‌توانند کسب و کار را از نقاط قوتش آگاه کنند تا سرمایه‌گذاری بیشتری روی آنها انجام شود. از نقاط قوت در تبلیغات می‌توان استفاده کرد. از پیشنهادات نیز در پیشرفت و توسعه کسب و کار می‌توان استفاده کرد.

مخاطرات و آفت‌های این شغل و نحوه پیشگیری آنها

۱. ناشناخته بودن حرفه تولید شمع در قالب یک کسب و کار خانگی با توجه به این که حرفه تولید شمع در قالب یک کسب و کار خانگی همچنان جزو کسب و کارهای جدید و نوظهور شناخته می‌شود، برای جامعه کاملاً شناخته شده نبوده و پیش‌بینی می‌شود که در اوایل کار با دشواری‌هایی مواجه شده و با استقبال قابل توجهی از سوی مشتریان روبرو نشوید.
- برای حل این مشکل اقدامات زیر توصیه می‌شود:
- سعی کنید روی بهتر و زیبا بودن تولیدات خود کار کنید و سپس روی این مورد تبلیغات کنید.

- سعی کنید مقالاتی را درباره مزایای استفاده از شمع‌ها و کاربری آنها نوشته و در نشریات، سایت‌ها و وبلاگ‌های پربیننده منتشر کنید.
- می‌توانید تولیدات خود را در ابتدا برای اعضای فامیل، دوستان و آشنایان انجام دهید و با معرفی از سوی آنها، مشتری‌یابی کنید.
- می‌توانید در نمایشگاه‌ها و بازارچه‌هایی که ویژه کارآفرینان نوپا بوده و توسط موسسات مختلف مانند شهرداری برگزار می‌شود، شرکت نموده و حرفه خود را معرفی کنید.
- سعی کنید با قرار دادن مطالب جدید در وب سایت خود تعداد بازدیدکنندگان را افزایش داده و محبوبیت تولیداتتان را بالا ببرید.

۲. رقابت با کهنه کاران این حرفه

یکی از مخاطرات این شغل آن است که کهنه کاران این حرفه توانسته‌اند سهم خوبی از بازار را برای خود ایجاد کنند و طیف گسترده‌ای از مشتریان را پوشش دهند. برای رقابت با آنان می‌توانید با تولید شمع‌های زیبا و مرغوب با حداقل قیمت، اقدام نمایید.

۳. ورود محصولات و شمع‌های خارجی و رقابت با آنان نیز از دیگر مخاطرات این کسب و کار می‌باشد.

توصیه‌هایی برای بهبود و توسعه شغلی

- به کارگیری نکات زیر می‌تواند در توسعه و بهبود شغلی شما موثر باشد:
- برای معرفی تولیدات خود سایت بزنید و سایت خود را توسعه دهید و سعی کنید با توجه به نکات ذیل تعداد بازدیدکنندگان را افزایش دهید:
- ✦ تا می‌توانید مطالب جدید و کاربردی در سایت خود قرار دهید.
- ✦ اخبار و مطالب مرتبط با فعالیت‌هایتان را در سایت قرار دهید.
- ✦ بر روی مطالب مربوط به بکارگیری شمع‌های در خانه و ایجاد فضای رومانتیک در منازل تمرکز کنید.
- ✦ فضایی برای دریافت و انتشار نظرات بازدیدکنندگان اختصاص داده و بازدیدکنندگان را برای نظردهی تشویق کنید.
- ✦ با سایت‌ها و وبلاگ‌های مرتبط تبادل لینک کنید.
- ✦ سعی کنید به مطالبی از قبیل مهارت‌هایتان در زمینه تولید شمع اشاره کنید.
- ✦ از تولیدکنندگان بزرگ شمع‌سازی الگوبرداری کنید.
- ✦ اقدام به تشکیل انجمن تولیدکنندگان شمع کنید.
- ✦ عقد قرارداد با قنادی‌ها، گل‌فروشی‌ها و... را در دستور کار خود قرار دهید.
- ✦ ارتقاء نحوه بسته‌بندی سفارشات خود را مد نظر قرار دهید.

سازمان‌ها و مراکزی که با این شغل مرتبط هستند

- ✦ اداره صنایع استان
- ✦ شهرداری‌ها
- ✦ بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری

معرفی مشاغل مرتبط و مکمل

- ✦ گل‌فروشی‌ها
- ✦ قنادی‌ها
- ✦ سوپر مارکت‌ها
- ✦ خرازی‌ها
- ✦ فروشندگان وسایل مورد استفاده در مراسم ترحیم و شادی

معرفی منابع آموزشی و تخصصی مورد نیاز

- دبی دیویس، پل مارکو. آموزش شمع‌سازی. ترجمه: رضوان دزفولی؛ ویراستار: محمد بروجردی. تهران: نشر راضیه، ۱۳۸۱
- مهدوی، بتسابه (فرشته). آموزش شمع‌سازی. تهران: نقش‌آفرینان بابکان، ۱۳۸۸
- غلامی، شیدا. آموزش شمع‌سازی مؤدبه: آموزش بهترین و زیباترین انواع شمع‌های مایع، دورنگ، صدفی، پودری، پولکی، کوبیسم و انواع شمع‌های فانتزی. تهران: راضیه، ۱۳۸۲
- ذاکری، اکرم. دنیای هنر شمع‌سازی ۱. تهران: فرین، ۱۳۸۶.
- دنیای هنر شمع‌سازی ۱: مجموعه‌ای بی‌نظیر، جالب و استثنائی از زیباترین طرح‌های شمع‌سازی ... همراه با راهنمای کامل ساخت. مترجم اکرم ذاکری. تهران: فرین، ۱۳۷۸.
- دنیای هنر شمع‌سازی ۳: مترجم اکرم ذاکری. تهران: انتشارات بین‌المللی حافظ، ۱۳۸۱.
- دنیای هنر شمع‌سازی ۴: مترجم اکرم ذاکری. تهران: انتشارات بین‌المللی حافظ، ۱۳۸۱.
- دنیای هنر شمع‌سازی ۵. مترجم اکرم ذاکری. تهران: انتشارات بین‌المللی حافظ، ۱۳۸۴

- دنیای هنر شمع‌سازی ۶، مترجم اکرم ذاکری. تهران: انتشارات
بین‌المللی حافظ، ۱۳۸۶.